

Μιά σπίθα θ' ανάψη
Τὸ χέρι νὰ κάψη
Ποῦ τὸ ἔρμο κουφάρι μου
Θάλθῃ νὰ ξεθάψῃ.»

«ὦ! ἄσε με, φάντασμα!»
Τοῦ λέει καὶ παγώνει·
Κινιέται, ἀντρεϊέεται,
'Στὸ μνήμα σιμόνει,
Τὸ χῶμα σκαλίζει,
Τὰ χέρια της σκίζει,
Βροντοῦνε τὰ κόκκαλα
Κ' ἡ κάσα του τρίζει...

Ἡ αὐγὴ μυριοστόλιστη
Ἄγάλι προβαίνει
Καὶ ἡ κόρη ἡ πανέριμη
'Στοὺς κάμπους δὲ βγαίνει.
Μονάχα τὸ βράδυ
'Στὸ μαῦρο σκοτάδι
Μὲ τ' ἄσπρο της σάβανο
Πετιέται ἀπ' τὸν ἀδῆ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ο ΡΟΤΣΙΛΔ ΩΣ ΕΠΑΙΤΗΣ

Διάσημος γάλλος ζωγράφος ἔιρωγεν ἡμέραν τινὰ παρά τῶ βερώων Ρότσιλδ καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος παρετήρει αὐτὸν μὲ τὴν προσοχὴν καὶ ἐπιμονὴν, ὥστε οὗτος ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ποῖον το αἴτιον τῆς τόσης περιεργείας του. Ὁ ζωγράφος ἀπήντησεν ὅτι ἀπὸ μηνῶν ἐζήτει νὰ εὕρῃ ἐν Παρισίοις πρότυπον κατάλληλον διὰ μορφήν ἐπαίτου, τὴν ὁποίαν ἤθελε ν' ἀποτυπώσῃ ἐν τῇ νεωτῆτι του εἰκόني καὶ ὅτι τώρα ἀνεκάλυψεν ὅτι παραδόξως πῶς αὐτὸς ὁ Κροῖσος ἀκριβῶς ἔχει ἀληθινὴν ἐπαίτου κεφαλήν, ὅπως ὁ ζωγράφος τὴν ἐφραντάζετο.

— Τί κρῖμα προσέθηκεν ὁ καλλιτέχνης, ὁ κύριος βερώων νὰ μὴ εἶνε, ἂν ἔχι ἐπαίτης, τοῦλάχιστον ὑπόδειγμα τοιοῦτου!

Ὁ Ρότσιλδ ἀπήντησεν ὅτι ἦτο πρόθυμος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του καὶ νὰ τῶ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα. Τοῦτο καὶ ἐγένετο, ἠδύνατο δὲ τις νὰ ἴδῃ τότε τὸν «Ρότσιλδ ὡς ἐπαίτην». Ὁ ζωγράφος ἐνέδυσεν αὐτὸν ἐν τῶ ἐργαστηρίῳ του τὸν κατάλληλον μανδύαν, τῶ ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα μακρὰν βικητηρίαν καὶ ἐτοποθέτησεν αὐτὸν τοιοῦτοτρόπως, ὥστε νὰ φαίνεται ἀναπαυόμενος ἐκ μακρᾶς πορείας ἐπὶ τῶν βαθμίδων ἀρχαίου ῥωμαϊκοῦ ναοῦ.

Μόνος εἰς νεαρὸς καλλιτέχνης, φίλος καὶ μαθητῆς τοῦ διασημοῦ ζωγράφου, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἐργαστήριον, ὅτε δὲ εἰσῆλθε κατὰ πρώτην φοράν, οὐδὲν ὑποπτεύσας, συνεχάρη τὸν ζωγράφον, ὅτι ἐπὶ τέλους κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ τὸ ἀπὸ πολλοῦ ζητούμενον πρότυπον. Νομίζον δὲ ὅτι εἶχεν ἀπέναντί του ἀληθῆ πλανόδιον ἐπαίτην, τὸν ἐπλησίασε καὶ τῶ ἔδωκε κρυφίως ἐν νόμισμα. Ὁ Ρότσιλδ τὸν εὐχαρίστησε διὰ νεύματος καὶ ἐκράτησε τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ φιλανθρώπου καλλιτέχου ἐζήτησε πληροφορίας περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ διδασκάλου. Ὁ νέος ἦτο ἄπορος, ἐξῆ διὰ παραδόσεων καὶ ἐ-

πεδόθη εἰς τὴν ζωγραφικὴν, καίτοι ἡ πενία τὸν ἠμπόποδίζε νὰ ἐκλέξῃ τοιοῦτο ἐπιτήδευμα. Ὁ Ρότσιλδ ἐσημείωσε τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν του καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ νεαρὸς ζωγράφος ἔλαβεν ἐπιστολὴν ἐν ἣ ἐλέγετο, ὅτι ἡ εὐποία πάντοτε ἀποφέρει τόκους καὶ ὅτι οἱ τόκοι τῆς φιλανθρώπου καὶ ἐλεήμονος πράξεως του κατὰ τύχην συνήχθησαν ἐν τῶ γραφεῖῳ τοῦ Ρότσιλδ, ὁπόθεν ἠδύνατο νὰ τοὺς ζητήσῃ, διότι ἀνῆλθον εἰς τὸ πῶσεν τῶν δέκα χιλιάδων φράγκων.

Ο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ ΤΟΥ ΜΕΡΣΙΕ

Ἐξ ἄρθρου δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τοῦ τὸν τίτλον «Μακρὰν τῆς πατρίδος» καὶ πραγματευομένου περὶ τῆς ζωῆς τῶν ἐν τῇ ξένη Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, ἀποσπῶμεν τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον:

Δεν εἰσεύρω ἂν ἐνθυμοῦνται τινες κάποιοι Σάββαν ὄνοματι, ὅστις ἀνεκάλυψε τὴν αὐτόματον κίνησιν ἡ τοιοῦτό τι ἄλλο χιμαρικὸν τῆς μηχανικῆς ὄνειρον. Εἶχεν ὑποβάλῃ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ἐπανειλημμένως ἀναφοράς, μὴ εἰσακουόμενος δ' ἐν τῇ πατρίδι του ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ μεταφέρῃ τὸ προφητικὸν κήρυγμά του ἀλλαχοῦ, εἰς κύκλον εὐρύτερον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Παρισίους.

Ἐκεῖ ζῆ ἐξ ἐλέων τῶν Ἑλλήνων, συχνάζει δὲ καὶ εἰς καλλιτεχνικά τινὰ ἐργαστήρια, ὅπου πολὺ ἐκτιμάται ἡ ἐκφραστικὴ καὶ γενειώσα μορφή του.

Ἀντιπενήκοντα λεπτῶν πρὸ μηνῶν ὁ Σώχος, ὁ νεαρὸς Ἑλληὴν γλύπτης, τοῦ ὁποίου ἐβραβεύθη ὁ ἀνδρῖας τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τὸ πρόπλασμα τοῦ Βύρωνος, εἶχε πλάσῃ ἐκ πηλοῦ τὴν μορφήν τοῦ Σάββα, εἶχε δ' ἀποθέσῃ αὐτὴν ἐπὶ μακροῦ στυλοβάτου ἐν τῶ ἐργαστηρίῳ του, ἀναμένων εὐκαιρίαν κατάλληλον διὰ νὰ τὴν χρησιμοποίησῃ.

Ὁ Μερσιέ, ὁ διάσημος Γάλλος γλύπτης, παρὰ τῶ ὑποίῳ μαθητεύει ὁ Σώχος, ἠσχολεῖτο τότε εἰς τὴν γλυφὴν τῶν ἀναγλύφων τῆς Σορβόννης, θέλων δὲ νὰ παραστήσῃ τὸν Ἀρχιμήδην κατὰ τὴν περιφημον σκηνην τῶν κύκλων ἠδύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ μαρμαροῦ τὴν μορφήν, τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία του ἐπλαττε.

Ἄλλος Γάλλος γλύπτης εἶχε σμιλεῦσῃ τὸν Ἀρχιμήδην ἐξυρισμένον, δίκην γαρ σονίου ξενοδοχείου, ἔσχωπε δὲ αὐτὸν διὰ τοῦτο ὁ Μερσιέ.

Ἀἴφνης μιαν ἡμέραν ὁ διάσημος Γάλλος γλύπτης ἦλθεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Σώχου.

Τὸ ἀνέκδοτον δὲν ἀναφέρει ἂν ἅμα ἴδῶν τὴν προτομὴν τοῦ Σάββα ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδοὺς, φωνάζων καὶ οὗτος τὸ ἀρχιμήδειον: Εὐρηκα! εὐρηκα! Ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι μόλις ἠτένισε τὴν μορφήν τοῦ Ἑλληνος ἐφευρέτου, ἡ ἐνδιάθετος τοῦ Ἀρχιμήδους παράστασις, τὴν ὁποίαν μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἠδύναται νὰ διατυπώσῃ ἐπὶ τῆς πλάσμιμου ὕλης, εὔρε τὴν πραγματικὴν, τὴν ζῶσαν ἐκφρασίαν τῆς.

— Νὰ ὁ Ἀρχιμήδης μου! ἀνεκράξε περιχαρὴς ὁ Μερσιέ καὶ μετ' ὀλίγους μῆνας ἐπὶ τοῦ αἰτώματος τῆς Σορβόννης ἐγκαθιδρύετο ἀνάγλυφος ὁ Σάββας, ὁ Ἀρχιμήδης.

Ἴδου πῶς εἰς Ἑλληὴν ἐφευρετῆς ἐφάνη ἐπὶ τέλους χρήσιμος καὶ ἀθηναϊκὸς.

Ο ΖΥΘΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

Περὶ τοῦ Μονάχου, ὡς μητροπόλεως τοῦ ζύθου, ἀναγινώσκωμεν ἐν γερμανικῇ ἔφημερίδι τὰς ἐπομένους στατιστικὰς πληροφορίας: «Θυμαζέι τις τὴν παραγωγὴν τοῦ ζύθου ἐν Μονάχῳ, ἐὰν ὑπολογίσῃ τὴν ἔκτασιν τῶν γαιῶν, ἡ ὅποια εἶνε ἀναγκαία πρὸς καλλιέργειαν τῆς κριθῆς. Ἐπειδὴ πρὸς παρασκευὴν τοσούτου ζύθου ἀπαιτοῦνται 1,184,100 ἐκατόλιτρα κριθῆς καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ 100 τετραγωνικῶν μέτρων παράγονται κατὰ μέσον ὅρον 25 ἐκατόλιτρα κριθῆς, ἀνάγκη ἔκτασις τῆς γῆς νὰ εἶνε 47,394 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, διὰ νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς παραγωγὴν τῆς κριθῆς, ὅση εἶνε ἀναγκαία εἰς τὴν ἐτησίαν παραγωγὴν τοῦ ζύθου, μόνον ἐν Μονάχῳ. Ἐν Μονάχῳ καταναλίσκονται κατ' ἔτος καὶ κατὰ κεφαλὴν 492 λίτραι ζύθου, ἐν Βιέννῃ 296 λίτραι, ἐν Βερολίνῳ 240, ἐν Λονδίνῳ 254 καὶ ἐν Παρισίοις μόνον 20. Ἐν ἔτει 1886 ἐξήγαγε τὸ Μονάχον 721,981 ἐκατόλιτρα ζύθου, ἀξίας 20 καὶ πλεόν ἐκατομμυρίων φράγκων. Ἐὰν ἡ μεταφορὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐγένετο διὰ μιᾶς καὶ μόνης ἀμαξοστοιχίας, ἀπῆρτετο ἡ ἀμαξοστοιχία αὕτη ν' ἀποτελῆται ἐκ 12,033 βαγονίων καὶ 400 ἀμαξῶν, θὰ εἶχε δὲ μήκος 700 χιλιομέτρων.»

ΟΙ ΓΕΩΦΑΓΟΙ

Ἔπάρχει ἐν Ἀμερικῇ φυλὴ αὐτόχθων ἢ τῶν Ὀττομάχων, ἧτις εἶνε φύσει γεωφάγος. Ἡ γῆ, τὴν ὅποιαν μετὰ πολλῆς ὀρέξεως τρώγουσιν οἱ ἄγριοι οὔτοι, εἶνε λιπώδης, κιτρινωπὴ, ὡς ἡ ἀργιλώδης ἐκεῖνη ἐξ ἧς κατασκευάζονται τὰ ἀγγεῖα. Δὲν τρώγουσι δὲ τὴν γῆν ἀπομακρύνοντες τὰ ἀγγεῖα. Δὲν τρώγουσι ἐξ αὐτῆς ὅπως εἶνε ἐν τῇ φύσει, ἀλλὰ κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτῆς δίπυρα τὰ ὅποια ψήνουσιν εἰς τὸν φούρνον καὶ τρώγουσι κατόπιν βεβρεγμένα δι' ὕδατος, ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὰ ἐκ σίτου δίπυρα.

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

Κατὰ νεωτάτας μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις τὸ ψυχρότερον μέρος τῆς γῆς εἶνε τὸ ἐν Σιβηρίᾳ παρὰ τὸ Ἰρκούτσκι χωρίον Βελγογιάνσκ. Ἐν αὐτῷ ἡ μέγιστη θερμοκρασία εἶνε 50 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδέν, ἡ δὲ ἐλάχιστη ἐν ἔτει 1885 κατήλθε μέχρι τοῦ 67, 1. Εἶνε ἀπορίας ἄξιον πῶς εὑρέθησαν ἄνθρωποι, οἵτινες ἐξέλεξαν πρὸς διαμονὴν τὸν διαρκῶς παγωμένον αὐτὸν τόπον, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε ὅχι πλείονες τῶν ἑκατῶν.

— Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξ Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀργεντινὴν Δημοκρατίαν μεταναστευσάντων κατὰ τὰ ἔτη 1857—1870 ἀνῆλθεν εἰς 500 χιλιάδας, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1871—1888 εἰς 1,170,043. Ἡ ἀναλογία τῶν εἰς τὰ ἴδια ἐπανελθόντων ἐκ τῶν τελευταίων τούτων εἶνε 29 τοῖς ἑκατόν.

— Ἐσχάτως πάλιν εἰς τὴν κεφαλὴν πλουσίου Ἀμερικανοῦ ἦλθεν ἰδέα πρωτοτυποτάτη: νὰ κατασκευασθῇ ὅλα τὰ ἐπιπλά του ἄνευ ἐξαίρεσεως ἐκ κρυστάλλου. Ἡ πραγματοποιήσις τῆς ἰδέας ἦτο πολυδάπανος, ἀλλὰ τὰ μέσα τοῦ συλλαβόντος αὐτὴν ἐπέτρεπον τὴν ἐκπλήρωσιν οἷας δῆποτε ἰδιοτροπίας. Παρηγγέθησαν λοιπὸν καὶ ἐφιλοτεχνήθησαν ἐν ὀνομαστῷ ὕδουργεῖῳ καὶ τὰ ἀνάκλιτρα καὶ αἱ τράπεζαι καὶ

τὰ ἐδώλια, καὶ τὰ ἐρμάρια καὶ αὐταὶ αἱ κλῖναι ἐκ διαφανεστάτου κρυστάλλου. Τὰ ἐπιπλά ταῦτα θὰ εἶνε βεβαίως ἀσφαλέστατα ἐν ὄρα σεισμοῦ!

— Ἴταλὸς ἀναρχικὸς βαπτίστας πρὸ τίνος τὸ θυγάτριόν του ἔδωκεν εἰς αὐτὸ τὰ τρία κινδυνωδέστατα ὀνόματα: Δυναμίτις, Μελίνιτις, Παγκλαστίτις.

— Χρήσις τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν ἤρχισε νὰ γίνεταί ἐν τῇ βορείῳ θαλάσῃ ὑπὸ τῶν θαλασσοπόρων. Διὰ περιστερῶν οἱ ναῦται ἀποστέλλουσιν ἐκ μέσης θαλάσσης εἰδήσεις εἰς τοὺς οἰκείους αὐτῶν, στερούμενοι παντὸς ἄλλου μέσου ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας.

— Ἐν Νέα Ὑόρκῃ ὀργανίζεται ἐκδρομὴ εἰς τὸν Νότιον Πόλον τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ φυσιοδίδου Ἐρρίκου Βιλλάρ, ὅστις θ' ἀναλάβῃ καὶ τὴν ἀρχηγίαν τῆς ἀποστολῆς.

— Ἡ πόλις Λουκὸφ ἐν Κίνα κατεστράφη ἐσχάτως ὑπὸ πυρκαϊᾶς. Ὀγδοήκοντα ἐπτὰ χιλιάδες οἰκιῶν ἀπετεφρώθησαν! Χίλιοι διακόσιοι ἄνθρωποι ἐτάφησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια καὶ τετρακόσιοι ἐκάθησαν ζῶντες! Ἐκατὸν ἐξήκοντα χιλιάδες κάτοικοι ἀπέμειναν ἄστεγοι. Καὶ ἐκ τῆς ἐν ὑπαίθρῳ διαμονῆς ἐγεννήθη θανατηφόρος ἐπιδημία ἐξ ἧς ἀποθνήσκουσι κατὰ ἑκατοντάδας οἱ ἀτυχεῖς.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ἀληθινὴ ἡλικία.

Κυρία ἡ ὅποια θέλει νὰ φαίνεται πολὺ νεωτέρα ἀφ' ὅσον εἶνε ἀκκιζομένη ἐν συναναστροφῇ ἐρωτᾷ ἕνα κύριον:

- Καὶ πόσον ἐτῶν μὲ νομίζετε;
- Ὅχι περισσότερο ἀπὸ τριάντα.

Ἡ κυρία μειδιᾷ φιλαρέσκως καὶ ἀποτεινομένη πρὸς ἕτερον:

- Καὶ σεῖς;
- Τὸ πολὺ εἰκοσιπέτε.

Ἡ κυρία παρατηρεῖ ὅτι τρίτος κύριος ἐμειδία εἰρωνικῶς ἀκούων ταῦτα καὶ μετὰ τίνος ὀργῆς:

- Δὲν μοῦ λέγετε καὶ σεῖς τὴν γνώμην σας;
- Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἔχουν δίκαιον καὶ οἱ δύο κύριοι... μαζί.

Ἡ ἡσυχία τοῦ συζύγου.

— Λοιπὸν, γιαιτρέ, πῶς τὸν ἠύρατε τὸν καυμένον τὸν ἄνδρα μου ἀπόψε;

— Δὲν ἔχει τίποτε, μόνον ἀνάγκη νὰ ἡσυχάσῃ ἀπόψε. Γι' αὐτὸ ἔγραψα ὀλίγον ὀπιον.

- Καὶ πότε νὰ το πάρῃ;
- Δὲν θὰ το πάρῃ ἐκείνος, ἐσεῖς θὰ τὸ παρτε.

Μουσικὴ τοῦ μαγειρείου.

Ἡ κυρία. Καλὴ Σοφία, δὲν ἔντροπεςαὶ νὰ πλένης τὰ πιάτα καὶ νὰ τραγουδῆς, καὶ μάλιστα τέτοια πρόστυχα τραγούδια τοῦ δρόμου;

Ἡ ὑπὸ ἡρέτρια. Κυρία, κατὰ τὴ δουλειὰ ποῦ κάνω εἶνε καὶ τὸ τραγουδῆν μετὰ πλύσιμο τῶν πιάτων δὲν πάει καὶ καλλίτερο. Ὅταν πλένω τ' ἀσημικὰ θ' ἀρχίσω τὴν Τραβιάτα.